

PERUBAHAN SOSIAL MASYARAKAT DI MALAYSIA

Objektif Pembelajaran

1. Memahami teori-teori yang berkaitan dengan perubahan sosial masyarakat.
2. Mengetahui sejarah perubahan sosial masyarakat di Malaysia.
3. Memahami bentuk-bentuk perubahan masyarakat di Malaysia.

PENGENALAN: Kepentingan Perubahan Sosial

1. Meningkatkan kualiti kehidupan masyarakat.
2. Penyesuaian dengan pelbagai perubahan, seperti kemajuan teknologi, pertambahan demografi, globalisasi dan isu-isu global.
3. Perubahan sosial sebagai katalis kepada pembangunan ekonomi dan politik

Definisi Perubahan Sosial

- Perubahan sosial masyarakat merupakan perubahan yang berlaku pada struktur sosial, pola interaksi dan hubungan antara anggota-anggota dalam sesbuah masyarakat atau negara.
- Perubahan sosial masyarakat merupakan perubahan pola kehidupan sosial seluruh anggota sesbuah masyarakat, bukannya perubahan kehidupan seorang individu atau beberapa orang anggota masyarakat

Ciri Perubahan Sosial

1. Perubahan sosial adalah bersifat sosial – proses sosial, perubahan interaksi dan nilai sosial & perubahan organisasi sosial.
2. Perubahan sosial bersifat universal – kehidupan masyarakat bersifat dinamik.
3. Perubahan sosial merupakan satu keperluan – untuk meningkatkan kualiti dan kemajuan kehidupan masyarakat.
4. Perubahan sosial bersifat berterusan.
5. Perubahan sosial adalah berbeza antara masyarakat – bentuk dan kadar perubahan.
6. Perubahan sosial boleh berlaku secara dirancang ataupun tidak dirancang

TEORI-TEORI PERUBAHAN SOSIAL

1. Teori Evolusi

- Perubahan sosial adalah satu hukum alam yang universal
- Nisbet (1969) – berubah dari mudah ke kompleks, kehomogenan ke keheterogenan, kemunduran kepada kemajuan

2. Teori Kitaran

- Perubahan tidak berlaku secara progresif seperti dakwaan teori evolusi
- Perubahan bersifat kitaran yang bersilih ganti antara jatuh & bangun, maju & mundur dan antara lemah & kuat.

Samb...

3. Teori Ekonomi

- Faktor ekonomi (ekonomi kapitalis) sebagai katalis perubahan sosial
- Dari **infrastruktur** (DNA kemusnahan, iaitu penguasaan oleh kapitalis akan menimbulkan konflik kelas) kepada **superstruktur** (masyarakat tanpa kelas yang stabil)

4. Teori Konflik

- Konflik adalah katalis perubahan
- C Wright Mills (1958) – konflik wujud apabila pemilikan sumber kehidupan adalah berbeza antara kumpulan dalam masyarakat.
- Lewis A. Coser (1956) – konflik bukan sahaja tidak dapat dielakkan, tetapi ianya adalah baik untuk memperbaiki kehidupan manusia.

Samb...

5. Teori Teknologi

- Sains & teknologi adalah pemangkin kepada perubahan soaial
- Teknologi mengubah peranan dan fungsi institusi sosial
 - W. F. Ogbum (1922) penciptaan radio telah mencetuskan 150 jenis perubahan sosial di Amerika Syarikat
- Teknologi juga telah mencetuskan revolusi industri dan urbanisasi yang telah mengubah langskap kehidupan sosial masyarakat moden.

Samb...

6. Teori Pluralisme:

- Masyarakat Malaysia berubah daripada bersifat homogen (masyarakat tradisional Melayu pelbagai suku kaum) kepada masyarakat heterogen (masyarakat berbilang kaum)
- Katalis perubahan ialah kolonialisasi & penggabungan entiti politik (seperti kemasukan Sabah & Sarawak ke dalam Tanah Melayu)
- Kewujudan masyarakat plural telah mencetuskan pelbagai konflik antara kelas (pekerja –majikan & antara pelbagai etnik, agama dan budaya).
- Menurut Teori Ekologi, krisis hubungan ras disebabkan oleh prejedis oleh sekelompok manusia terhadap kelompok yang lain, seperti oleh Caucasoid terhadap Mongoloid

EVOLUSI PERUBAHAN SOSIAL MASYARAKAT MALAYSIA

TAHAP I : MASYARAKAT AWAL

- Bermula penubuhan Kesultanan Melayu Melaka oleh Parameswara (1400 M) yang diktiraf oleh Negara China (Yin Chin 1404 & Laksamana Cheng Ho 1409)
- Zaman Kesultanan Melayu Melaka telah bermula proses kemunculan masyarakat majmuk melalui aktiviti perdagangan , penyebaran pelbagai agama & penjajahan
- Struktur masyarakat terbahagi kepada Raja, pembesar dan bangsawan, pedagang dan rakyat, serta hamba (Fuziah & Ruslan, 2000)

Samb...

- Disamping sultan dan golongan pembesar, golongan ulama turut menjadi penasihat sultan dan pendidik kepada masyarakat Melayu.
- Masyarakat biasa terdiri daripada petani, nelayan, pedagang dan petukang.
- Masyarakat Melayu tradisional telah teramilasi dengan pelbagai bentuk kepercayaan dari animisme, Hinduisme dan Islam
- Penjajahan menyambungkan evolusi perubahan sosial masyarakat Malaysia

TAHAP II: MASYARAKAT MAJMUK

- Bermula dengan penjajahan British dan Belanda (1824)
- Faktor ekonomi untuk kepentingan pihak penajah telah menyebabkan buruh-buruh Cina dan India dibawa masuk untuk perlombongan dan perladangan serta landasan keretapi.
- Kemasukan buruh China dan India telah mewujudkan polarisasi kaum berdasarkan geografi, fungsi ekonomi dan agama., berdasarkan dasar pecah dan perintah.
- Polarisasi kaum juga menjadi asas kepada jurang ekonomi dan kualiti hidup antara bandar dan luar bandar & antara kaum.

TAHAP III: PASCA MERDEKA

- Selepas kemerdekaan (1957) hasil perjuangan tokoh-tokoh pejuang tempatan (Dol Said, Dato' Maharaja Lela, Dato' Bahaman, Tok Janggut, Hj Abdul Rahman Limbong, Mat Salleh, Ahmad Boestamam dll).
- Masalah & cabaran masyarakat hasil peninggalan penjajah:
 - Jurang geografi – Melayu di Kampung, Cina dibandar & India di ladang
 - Jurang ekonomi – pengenalan ekonomi berdasarkan kaum menyebabkan jurang kemiskinan juga berdasarkan kaum
 - Jurang sosial disebabkan budaya & agama
 - Jurang ekonomi & geografi berdasarkan kaum telah mewujudkan masalah perpaduan (perkauman) dikalangan masyarakat Malaysia diawal kemerdekaan negara

Samb...

- Tindakan afirmatif telah diambil untuk menyusun semula masyarakat melalui DEB dan pelbagai Dasar, Polisi & Akta serta program pembangunan.
- Struktur masyarakat yang cuba dibentuk ialah masyarakat yang hidup dalam perpaduan, pembangunan yang seimbang, layanan yang adil, makmur ekonomi dan masyarakat yang stabil dan progresif.
- Pendekatan kontemporari ialah melalui gagasan 1Malaysia
- Sistem dan struktur masyarakat Malaysia akan terus berubah oleh pelbagai faktor termasuk proses modenisasi (nilai individualisme , materialisme & sekularisme), kemajuan teknologi dan proses globalisasi

TAMAT

